

01365117

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku

LBI.410.007.02.2017

P/17/046

UNK. 31678/17

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbic@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/046 – „Realizacja programu bioasekuracji jako element zwalczania afrykańskiego pomoru świń”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Henryk Dąbrowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/64/2017 z 21 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Sejnach; 16-500 Sejny, ul. Zawadzkiego 19 (dalej „Inspektorat” lub „PIW”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Złotorzyński – Powiatowy Lekarz Weterynarii („PLW”) od 28 kwietnia 2003 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W latach 2015 – 2017 (I połowa) Inspektorat realizował zadania przewidziane programem bioasekuracji², mające na celu zabezpieczenie powiatu sejneńskiego przed wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Prawidłowo załatwiono wnioski producentów rolnych, którzy zrezygnowali z utrzymywania stad świń, wydając im decyzje o likwidacji stad i o odszkodowaniach należnych z tego tytułu. W niepełnym zakresie oraz z naruszeniem wymogu rzetelności prowadzono zaś nadzór weterynaryjny nad gospodarstwami, w których kontynuowano chów świń.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wykonując zadania ustalone programem bioasekuracji terminowo wszczęto postępowania administracyjne dotyczące 44 stad świń, których właściciele złożyli oświadczenia o niemożności zapewnienia zabezpieczenia przeciwpizootycznego gospodarstw. Rzetelnie wydano decyzje administracyjne, nakazując ubój lub zabicie świń oraz prawidłowo rozstrzygnięto o przyznaniu odszkodowań za te zwierzęta.

Wzmocniono nadzór weterynaryjny nad utrzymaniem świń w stadach, których właściciele postanowili dostosować gospodarstwa do wymogów programu bioasekuracji. Prowadzono go jednak w niepełnym zakresie, bez sprawdzenia stanu przestrzegania zabezpieczenia przeciwpizootycznego we wszystkich gospodarstwach utrzymujących świnie, wymaganego Programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzeniem wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie. Do sprawowania nadzoru weterynaryjnego nie w pełni wykorzystywano rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną – znajdujący się w Inspektoracie od 2006 roku – nie zawierał on bowiem kompletnych i aktualnych danych (wymaganych art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych³) o zakresie prowadzonej działalności przez gospodarstwa utrzymujące świnie.

Ponowne czynności kontrolne przeprowadzone z udziałem kontrolera NIK w sześciu gospodarstwach z 478 skontrolowanych przez PIW w latach 2015 – 2016 i uznanych za spełniające wymogi programu bioasekuracji wykazały, że jedno z nich faktycznie nie spełniało tych wymogów, co skutkowało wydaniem decyzji o likwidacji utrzymywanego tam stada świń. W dwóch innych przypadkach stwierdzono, że urzędowi lekarze weterynarii

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Program bioasekuracji mający na celu zapobieganie szczeniu się afrykańskiego pomoru świń na lata 2015 – 2018, wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. (Dz. U. poz. 517, ze zm.), zwanym dalej: „rozporządzeniem w sprawie programu bioasekuracji”. Programem tym w powiecie sejneńskim objęto gminy Giby i Sejny oraz miasto Sejny.

³ Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, ze zm. Ustawa zwana dalej „uozz”.

nierzetelnie ocenili prawidłowość wyłożenia mat dezynfekcyjnych w celu zabezpieczenia dróg dojazdowych prowadzących do gospodarstw.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z trzodą chlewną

Opis stanu
faktycznego

1.1. Inspektorat posiadał rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną oraz dwie inne bazy danych, przy pomocy których gromadzono informacje o gospodarstwach, w których odbywał się tucz świń. I tak:

- a) Rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o którym mowa w art. 11 uozz założono z dniem 1 stycznia 2006 r. i prowadzono wg wzoru określonego załącznikiem do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 sierpnia 2016 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną⁴. Według stanu na 25 kwietnia 2017 r. w rejestrze ujęto 2.784 gospodarstwa, w których utrzymywano zwierzęta gospodarskie, w celu umieszczenia na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt albo od tych zwierząt, w tym:
- 2.654 gospodarstwa wpisano do rejestru z dniem 1 stycznia 2006 r., z których 12 wykreślono, a w przypadku 20 uzupełniono dane rejestrowe o zakres prowadzonej działalności (odnotowano, w których z nich prowadzono tucz trzody chlewnej, hodowlę bydła lub utrzymywano oba gatunki tych zwierząt),
 - 142 gospodarstwa dopisano do rejestru w latach 2014 – 2017, podając zakres prowadzonej działalności. (dowód: akta kontroli str. 39-49)

Rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w części dotyczącej gospodarstw w których utrzymywano zwierzęta gospodarskie, w celu umieszczenia na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt albo od tych zwierząt zawierał m.in. dane o osobach prowadzących działalność nadzorowaną, o lokalizacji stad oraz o dacie wpisu do rejestru. Nie zawierał natomiast informacji o decyzjach, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3, ust. 1a pkt 1 i 3, ust. 1b pkt 1 lit. a i pkt 2 lub ust. 3 uozz, ponieważ PLW ich nie wydał oraz innych danych, opisanych w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalono nieprawidłowości”.

- b) Rejestr gospodarstw prowadzących hodowlę świń prowadzono w związku z realizowaniem od 2008 roku programem zwalczania choroby Aujeszkiego (w systemie Wet-link). Wynika z niego, że według stanu na 25 kwietnia 2017 r. w powiecie sejneńskim chów świń prowadzono w 733 stadach, w tym 388 tzw. pełnych i 345 tzw. pustych (tj. w takich, w których nie było faktycznie świń), w tym w gminach objętych programem bioasekuracji – 249 stad „pełnych” i 45 stad „pustych”. Na podstawie powyższego rejestru nie można ustalić ilości gospodarstw utrzymujących świnię w latach poprzednich, ponieważ nie odnotowywano w nim dat zarejestrowania i wykreślenia gospodarstwa z ewidencji.
- c) Rejestr gospodarstw utrzymujących świnię założono w oparciu o ustalenia kontroli weterynaryjnych prowadzonych od 2014 roku, w celu zahamowania rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń oraz na podstawie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: „ARiMR” lub „Agencja”), pochodzących z rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych (dalej „SIRZ”). Na podstawie tego rejestru ustalono, że:
- według stanu na 25 kwietnia 2017 r. na terenie powiatu sejneńskiego utrzymywano 530 stad świń, w których znajdowało się 21.531 świń, w tym 11.736 świń utrzymywano w 304 stadach prowadzonych na terenach gmin objętych programem bioasekuracji,

⁴ Dz. U. poz. 1314.

- nie odnotowywano w nim dat ujęcia danego gospodarstwa do rejestru oraz nie określano kiedy dane gospodarstwo wykreślano z rejestru, ponieważ dane te usuwano poprzez ich wykasowanie, tj. trwale usunięcie).

(dowód: akta kontroli str. 39-49)

Z ustaleń odrębnej kontroli⁵ prowadzonej w Biurze Powiatowym ARiMR w Sejnach wynika, że wg danych SIRZ w powiecie sejneńskim (wg stanu na 30 kwietnia 2015 r.) funkcjonowało 806 gospodarstw, w których utrzymywano 30.575 świń, w tym 417 gospodarstw prowadzono na terenach gmin objętych programem bioasekuracji (18.345 szt. świń).

(dowód: akta kontroli str. 568)

1.2. W okresie objętym kontrolą PIW otrzymywał z ARiMR m.in. dane o zlikwidowanych i nowozarejestrowanych stadach świń na terenie powiatu sejneńskiego. Analiza informacji o 15 nowozarejestrowanych gospodarstwach, uzyskana za okres od 30 kwietnia 2015 r. do 30 kwietnia 2017 r. wykazała, że czterech z nich nie ujęto w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. Zagadnienie to omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „*Uwagi dotyczące badanej działalności*”.

PIW uzyskiwał także z Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Białymstoku (dalej „*WIW*”) informacje o prowadzeniu stad, w których utrzymywano świnię, w tym:

- a) zestawienia gospodarstw utrzymujących zwierzęta hodowlane, z których wynikało, że wg stanu na 1 grudnia 2016 r. na terenie powiatu sejneńskiego funkcjonowało 531 gospodarstw utrzymujących 30.040 świń, w tym 314 gospodarstw na terenach objętych programem bioasekuracji (18.087 świń),
- b) anonimową informację o prowadzeniu niezarejestrowanego stada w miejscowości Dubowo. Informacje te potwierdzone zostały przez Inspektorat, co spowodowało wydanie przez PLW decyzji nakazującej likwidację stada. Zagadnienie omówiono w pkt. 3.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego. (dowód: akta kontroli str. 39-48)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości, polegające na:

- nieuzupełnieniu danych o zakresie prowadzonej działalności gospodarstw, wymaganych art. 11 ust. 2 pkt 3 uoizz – odnotowano je tylko w przypadku 142 gospodarstw wpisanych do rejestru w latach 2014 – 2017 i 20 gospodarstw, spośród 2.642 ujętych w rejestrze⁶ z dniem 1 stycznia 2006 r.,
- niezaktualizowaniu rejestru w zakresie 2.622 gospodarstw, które wpisano do rejestru z dniem 1 stycznia 2006 r. (dowód: akta kontroli str. 39-49)

Prowadząca (od 1 stycznia 2016 r.) omawiany rejestr inspektor weterynaryjny Zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt (dalej: „*Zespół*”) wyjaśniła, że nie jest w stanie dokonać uzupełnienia wymaganych danych, ponieważ tylko ona pracuje w trzystanowskim Zespole, do zadań którego należy prowadzenie tego dokumentu. PLW wyjaśnił, że: „*Nie dokonano aktualizacji omawianego rejestru w odniesieniu do gospodarstw zarejestrowanych z dniem 1 stycznia 2006 r., ponieważ Inspektorat nie otrzymał informacji od prowadzących te gospodarstwa o zaprzestaniu działalności. Informacje w tym zakresie otrzymane z ARiMR nie są podstawą do wpisu w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.*” Dodał, że: „*rejestr działalności nadzorowanej, z uwagi na nadany mu kształt (zakres wymaganych informacji) jest w niewielkim stopniu wykorzystywany do prowadzenia nadzoru weterynaryjnego nad hodowlą świń*”.

(dowód: akta kontroli str. 289-294, 297-298 i 488-493)

Delegatura NIK, po kontroli przeprowadzonej w 2014 r.⁷, wnioskuje do PLW o zaktualizowanie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną. W odpowiedzi PLW poinformował, że: „*rejestr jest na bieżąco aktualizowany*”. W wyjaśnieniach z dnia 22 czerwca 2017 r. PLW wyjaśnił, że: „*rejestr w zakresie*

⁵ Kontrola prowadzona w tym samym temacie.

⁶ Z uwzględnieniem 12 gospodarstw wykreślonych.

⁷ W wystąpieniu pokontrolnym Nr LBI - 4101-023-03/2014 z dnia 18 grudnia 2014 r. m.in. wnioskowano o zaktualizowanie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie danych dotyczących gospodarstw utrzymujących świnię.

obowiązkowych informacji w nim zawartych jest aktualizowany (uzupełniany) na bieżąco, tj. po otrzymaniu zgłoszenia podmiotu o zamiarze prowadzenia działalności lub informacji o zaprzestaniu prowadzenia działalności". (dowód: akta kontroli str. 488-493)

W toku kontroli przeprowadzonej w Inspektoracie w 2014 roku m.in. ustalono, że pismem z 5 września 2013 r. Główny Lekarz Weterynarii zalecił PLW rzetelne prowadzenie rejestru działalności nadzorowanej, aby rejestr „zawierał możliwie aktualny stan pogłowia świń w danych gospodarstwach”.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że analiza informacji uzyskanej z Biura Powiatowego ARiMR w Sejnach na temat 15 nowoutworzonych gospodarstw, w których utrzymywano świnie wykazała, że tylko w 11 przypadkach fakt rozpoczęcia tej działalności został odnotowany w rejestrze prowadzonym w PIW. Czterech zaś gospodarstw do tego rejestru nie wpisano. PLW wyjaśnił, że informacje otrzymywane z Biura Powiatowego ARiMR nie stanowią podstawy do dokonania omawianego wpisu i Inspektorat nie występował do właścicieli tych stad o uzyskanie stosownych informacji, ponieważ: „obowiązek zgłaszania zmian ciąży na prowadzącym gospodarstwo, a nie na Inspektoracie”.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie prowadzenie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie gospodarstw utrzymujących świnie. Z powodu braku informacji o zakresie działalności nadzorowanej prowadzonej przez większość gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie i nieaktualizowaniu danych o gospodarstwach ujętych w rejestrze z dniem 1 stycznia 2016 r., dokument ten nie był pełni wykorzystywany do realizacji zadań związanych z programem bioasekuracji.

2. Rzetelność kontroli dostosowania gospodarstw do wymagań programu bioasekuracji

Opis stanu
faktycznego

2.1. Oświadczenia o niespełnianiu wymagań określonych w programie bioasekuracji do 29 maja 2015 r. złożyło 44 właścicieli gospodarstw, prowadzących hodowlę 812 świń. (PIW nie otrzymał oświadczeń złożonych po tym terminie). W związku z oświadczeniami PLW bezzwłocznie wszczął postępowania administracyjne oraz przeprowadził kontrole weterynaryjne u właścicieli tych gospodarstw, które potwierdziły niespełnianie wymogów programu bioasekuracji przez przedmiotowe gospodarstwa. Następnie wydano 44 decyzje, którymi nakazano ubój lub zabicie 343 świń i ubój gospodarczy 83 świń, co szerzej omówiono w pkt. 3.1. wystąpienia pokontrolnego. (dowód: akta kontroli str. 73-75)

2.2. Pracownicy PIW oraz dziewięciu urzędowych lekarzy weterynarii (spośród dziesięciu wyznaczonych przez PLW) przeprowadzili w okresie objętym kontrolą 1.240 kontroli gospodarstw położonych na terenie dwóch gmin i miasta Sejny, objętych programem bioasekuracji, z tego 529 kontroli przeprowadzono w 2015 roku, 525 kontroli w 2016 r. i 186 w I półroczu 2017 r. Czynnościami kontrolnymi objęto:

- w 2015 roku – 347 gospodarstw (82,8% ujętych w SIRZ wg stanu na 28 kwietnia 2015 r.) w tym 244, w których prowadzono chów świń i w 59, w których działalności tej prowadzono,
- w 2016 r. – 294 gospodarstwa (82,3 % ujętych w SIRZ wg stanu na 1 stycznia 2016 r.), w tym 237, w których utrzymywano świnie i 57 „pustych stad”,
- w I półroczu 2017 r. – 186 gospodarstw (66,4% ujętych w SIRZ wg stanu na 30 czerwca 2017 r.), w tym 173, w których utrzymywano świnie i w 13, w których nie prowadzono chowu świń.

Z wyjaśnień uzyskanych od PLW wynika, że kontrolami weterynaryjnymi nie objęto wszystkich gospodarstw utrzymujących świnie, spośród wykazanych w SIRZ, głównie z uwagi na nieprowadzenie chowu świń. Wyjaśnił też, że: „w pierwszej kolejności przestrzegania wymogów określonych w programie bioasekuracji stwierdzono brak trzody chlewnej. Potwierdzono to w systemie IRZ lub przekazano protokół z kontroli do Biura Powiatowego ARiMR w celu aktualizacji danych. Weryfikacja tych danych przed planowaną drugą kontrolą wykazała, że nadal nie jest utrzymywana w nich trzoda chlewna.”

(dowód: akta kontroli str. 50-72, 264-271, 289-294 i 570)

Urzędowi lekarze weterynarii, w ramach zleconych im kontroli dotyczących programu bioasekuracji także wizytowali gospodarstwa, w których nie utrzymywano świń⁸. W takich przypadkach nie dokonano oceny spełnienia wymogów programu bioasekuracji, gdyż w stadach nie utrzymywano świń, ale fakt wizyty w gospodarstwie udokumentowano sporządzeniem listy SPIWET-ASF. W ten sposób w 2015 roku sporządzono 61 dokumentów z wizytacji „pustych” stad, w 2016 roku – 79, a w I półroczu 2017 r. – 13. W trakcie omawianych wizytacji gospodarstw nie ustalano, czy brak chowu świń miał charakter trwały, czy tymczasowy. Dopiero na wniosek kontrolera (pismem z dnia 13 czerwca 2017 r.) PLW zobowiązał urzędowych lekarzy weterynarii, aby w przypadku stwierdzenia nieutrzymywania świń fakt ten właściciel gospodarstwa potwierdzał własnoręcznym podpisem i składał oświadczenie na temat nieprowadzenia chowu trzody chlewnej. (dowód: akta kontroli str. 50-72, 264-271, 289-296 i 570)

Z 525 kontroli wykonanych w 2016 roku, 207 (39,4%) przeprowadzono w grudniu tego roku, co spowodowało, że w 42 gospodarstwach, w których utrzymywano 1.099 świń, czynności kontrolne ponowiono po upływie od siedmiu do dziesięciu miesięcy. Na przykład pierwszą kontrolę w 2016 roku gospodarstw nr 032320266-001 i nr 068798910-001 przeprowadzono 2 lutego 2016 r., a drugą – 30 grudnia 2016 r. Inspektor weterynaryjny Zespołu wyjaśniła, że: „Wykonanie znacznej ilości kontroli weterynaryjnych z zakresu Programu bioasekuracji w grudniu 2016 r. spowodowane było m.in. trudnościami przeprowadzania drugiej kontroli w okresie letnim, tj. w miesiącach czerwiec, lipiec, sierpień (prace polowe), oraz wykonywaniem przez lekarzy weterynarii wyznaczonych innych prac związanych z ich prywatną praktyką, a także innych prac zleconych przez PLW w Sejnach, tj. badania monitoringowe gruźlicy, białaczki i brucelozy bydła – do badania (w październiku i listopadzie), badanie przedubojowe i poubojowe mięsa zarówno w rzeźni jak i w gospodarstwach w przypadku uboju na użytek własny, czy wystawianie świadectw zdrowia dla świń przemieszczanych z gospodarstwa”.

Z tej samej przyczyny w lutym przystąpiono do kontroli gospodarstw w I półroczu 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 264-274, 289-294, 297, 299-300 i 570)

Zagadnienie zakresu zrealizowanych kontroli weterynaryjnych omówiono także w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

Większość z przeprowadzonych kontroli weterynaryjnych w zakresie programu bioasekuracji zlecano urzędowym lekarzom weterynarii. Na przykład w 2016 roku z przeprowadzonych 525 kontroli, 37 przeprowadzili pracownicy PLW, a 488 dziewięciu urzędowych lekarzy weterynarii. PLW angażował urzędowych lekarzy weterynarii do przeprowadzania kontroli na podstawie umowy zlecenia i po upoważnieniu ich do wykonywania czynności w imieniu Inspekcji Weterynaryjnej. Wytypowanych urzędowych lekarzy weterynarii:

- nie upoważniono do korzystania z SIRZ;
- nie zobowiązywano, aby w trakcie kontroli weterynaryjnych zapoznawali się z księgą rejestracji świń;
- nie poinformowano o zgłoszonych do Inspektoratu przypadkach padnięć świń i gospodarczych ubojach tych zwierząt w wyznaczonych do kontroli gospodarstwach. (dowód: akta kontroli str. 37, 194, 288, 301-302, 409-414 i 535-544)

PLW wyjaśnił, że:

- „Urzędowi lekarze weterynarii przeprowadzają kontrole gospodarstw w zakresie bioasekuracji ASF zgodnie z protokołem SPIWET-ASF, który nie uwzględnia identyfikacji i rejestracji zwierząt. Kontrole w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt przeprowadzają wyłącznie pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej i to oni odnotowują fakt kontroli w księdze rejestracji”.
- „Lekarze urzędowi wyznaczeni do wykonywania kontroli bioasekuracji ASF nie mają dostępu do SIRZ, ponieważ nie dokonują zmian w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych i centralnej bazie danych. Podczas kontroli stwierdzają stan faktyczny

⁸ Za co wypłacano im 50% wynagrodzenia należnego za przeprowadzenie kontroli stada, w którym przebywały świnię.

ilości świń w gospodarstwie, a protokoły z odnotowanym stanem kontrolowanych zwierząt przekazywane są za pośrednictwem PIW w Sejnach do Biura Powiatowego ARiMR w Sejnach. Ponadto dostęp do SIRZ wymagałby posiadania sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu, którego Inspektorat nie jest w stanie zapewnić wszystkim wyznaczonym lekarzom weterynarii⁹.

- „Nie jest zadaniem lekarzy wyznaczonych do kontroli weryfikowanie danych uzyskanych podczas kontroli z danymi zawartymi w rejestrach prowadzonych w siedzibie Inspektoratu. Ponadto nie jest praktykowane, aby bazy danych prowadzone w Inspektoracie były udostępniane osobom nie zatrudnionym w Inspekcji Weterynaryjnej”. (dowód: akta kontroli str. 488-493)

Zagadnienie rzetelności sporządzania protokołów z kontroli weterynaryjnych omówiono w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w sekcjach „Ustalone nieprawidłowości” i „Uwagi dotyczące badanej działalności”.

2.3. Wyniki kontroli weterynaryjnych dokumentowano listami SPIWET-ASF, w których wykazywano stan przestrzegania podstawowych wymogów bioasekuracji w zakresie ASF oraz ustalonych programem bioasekuracji. Z dokumentów tych wynika, że w okresie objętym kontrolą, spośród 711 skontrolowanych gospodarstw utrzymujących świnię:

- pięć gospodarstw nie spełniało wymogów bioasekuracji, w tym jedno w 2015 roku, dwa w 2016 roku i dwa w I półroczu 2017 r.,
- cztery gospodarstwa nie spełniały niektórych z ogólnych wymogów bioasekuracji w zakresie ASF, w tym głównie właściwego ułożenia i utrzymania mat dezynfekcyjnych; obowiązku prowadzenia spisu świń; bieżącego odkażania rąk i obuwia oraz sprzętu i narzędzi wykorzystywanego do obsługi świń.

Powyższe ustalenia spowodowały wydanie decyzji o likwidacji trzech stad (w dwóch sprawach wszczęto postępowania, których do dnia zakończenia kontroli NIK nie dokończono) i nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w czterech gospodarstwach. (dowód: akta kontroli str. 198-199, 282 i 570)

2.4. Przeprowadzone przez kontrolera NIK oględziny czynności kontrolnych wykonywanych przez pracowników PIW w trakcie ponownych kontroli weterynaryjnych przeprowadzonych w sześciu wybranych gospodarstwach, spośród 515 gospodarstw, które w latach 2015 – 2016 uznane zostały za spełniające wymogi bioasekuracji oraz analiza 22 protokołów sporządzonych z kontroli weterynaryjnych w tych gospodarstwach wykazały, że:

- a) we wszystkich ponownie skontrolowanych gospodarstwach⁹ stwierdzono 11 odstępstw od wymogów bioasekuracji dotyczących zwalczania ASF, które najczęściej polegały na nieprawidłowym wyłożeniu i utrzymaniu mat dezynfekcyjnych, braku spisu utrzymywanych świń oraz bieżącego odkażania sprzętu i narzędzi wykorzystywanego do obsługi świń,
- b) jedno gospodarstwo, w którym utrzymywano dwie świnię, nie spełniało wymogów programu bioasekuracji, co spowodowało wydanie decyzji nakazującej likwidację utrzymywanego tam stada. (dowód: akta kontroli str. 114-180, 301-302 i 307-487)

Przyczyny wystąpienia powyższych nieprawidłowości opisano w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

2.5. W latach 2015 – 2016 PLW nie sprawdzał przestrzegania zakazu hodowli świń przez 44 rolników, którzy złożyli oświadczenia o zaprzestaniu utrzymywania świń w stadach i zlikwidowali hodowane zwierzęta, ponieważ w jego ocenie nie ma obowiązku przeprowadzania takich kontroli. Oględziny przeprowadzone w trzech z tych 44 gospodarstw potwierdziły, że producenci rolni faktycznie zaniechali utrzymywania świń. (dowód: akta kontroli str. 114-121 i 289-294)

2.6. PIW informował Biuro Powiatowe ARiMR w Sejnach o różnicach w ilości świń pomiędzy stanem przedstawianym w SIRZ i stwierdzonych w trakcie kontroli weterynaryjnych. Z Biura

⁹ W gospodarstwach tych utrzymywano 550 świń.

otrzymywano natomiast informacje o nowo utworzonych i zlikwidowanych stadach świń oraz o występujących tam zdarzeniach. (dowód: akta kontroli str. 195 i 286)

2.7. W okresie objętym kontrolą planowane zatrudnienie w Inspektoracie zwiększyło się o jeden etat (z 10,75 do 11,75), przyznany od 10 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2018 r., w celu realizacji zadań z zakresu zwalczania ASF. Pełną obsadę etatową zapewniono w Zespole ds. bezpieczeństwa, żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych, poprzez zatrudnienie 2 marca 2015 r. pracownika z wykształceniem wyższym rolniczym na stanowisko inspektora weterynaryjnego ds. pasz i utylizacji. W Inspektoracie nie zatrudniano pracownika na finansowanym od czerwca 2015 roku stanowisku ds. dodatkowych zadań z zakresu zwalczania ASF oraz na dwóch niżej wymienionych stanowiskach w Zespole¹⁰:

- ds. zwalczania chorób zakaźnych zwierząt – od 31 grudnia 2015 r.;
 - ds. higieny, materiału biologicznego i ochrony zwierząt – od 10 czerwca 2014 r.
- (dowód: akta kontroli str. 13-18 i 26-29)

W celu uzupełnienia stanu zatrudnienia PLW opublikował od 12 czerwca 2015 r. do 21 czerwca 2017 r. 44 ogłoszenia o poszukiwaniu lekarzy weterynarii, które umieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej PIW oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Inspektoratu. W odpowiedzi otrzymano dwie oferty, z których jedna nie spełniała wymogów formalnych, zaś drugą wycofano. Ponadto PLW 2 września 2015 r. wystąpił do dziekanatów czterech uczelni wyższych kształcących lekarzy weterynarii o zamieszczenie na tablicach ogłoszeń informacji o możliwości zatrudnienia w PIW lekarzy weterynarii. Na wystąpienia te nie otrzymano odpowiedzi. PLW nie zamieścił takiego ogłoszenia w prasie, ponieważ uznał, że nie ma w tym zakresie wymogu prawnego. Nie opublikował także ogłoszenia w celu pozyskania do pracy osoby bez wykształcenia weterynaryjnego, gdyż w jego ocenie zatrudnienie innego pracownika, niż lekarza weterynarii, *„nie rozwiązałoby problemu z jakim Inspektorat zmaga się od momentu odejścia z pracy lek. wet. E.M.W. (tj. z końcem 2015 r.), a wręcz zablokowałoby możliwość zatrudnienia w przyszłości lekarza weterynarii. Zdecydowana większość zadań w w/w zespole musi być wykonywana przez lekarzy weterynarii, a osoba nie mająca takiego wykształcenia mogłaby jedynie wykonywać czynności pomocnicze (kserowanie dokumentów, pakowanie paczek z próbkami do badań itp.). W powyższym zespole nadal więc pracowałaby tylko jeden lekarz weterynarii i ja osobiście nadal musiałbym być zaangażowany w pracę tego zespołu”*. Jedyne zatrudnienie w tej komórce organizacyjnej zmusza ją do wykonywania prac, które nie wymagają kompetencji lekarza weterynarii i angażują jej czas pracy w 60% – 70%. Do prac tych m.in. zaliczyła: prowadzenie sprawozdawczości; przekazywanie protokołów z kontroli weterynaryjnych do Biura Powiatowego ARiMR w Sejnach (kserowanie, poświadczanie ich zgodności z oryginałami, przygotowanie pism przewodnich), pakowanie próbek wysyłanych do badań w kierunku ASF oraz prowadzenie rejestru zgłoszeń padłych świń, bydła, owiec i kóz, a także rejestru działalności nadzorowanej.

(dowód: akta kontroli str. 14-16, 19-25, 289-294 i 488-493)

Z uwagi na trzy wakaty pracowników merytorycznych Inspektoratu zadania ciężące na trzystanowiskowym Zespole oraz wynikające ze zwalczania ASF wykonywała inspektor weterynaryjna Zespołu i PLW. Za dodatkowo wykonywane przez nich prace okresowo wypłacano – stosownie do przepisów art. 88 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej¹¹ – wynagrodzenie¹². Na podstawie dokumentów Inspektoratu nie było jednak możliwe ustalenie jakie dodatkowe zadania wykonywały poszczególne osoby, ponieważ – jak wyjaśnił PLW – były one realizowane wspólnie.

(dowód: akta kontroli str. 30-36, 289-294 i 297-298)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

¹⁰ Do zadań tego Zespołu m.in. należało zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt i prowadzenie rejestru nadzorowanych podmiotów.

¹¹ Dz. U. 2016, poz. 1345.

¹² Ustalane przez PLW dla inspektora weterynaryjnego PIW i przez Wojewódzkiego Inspektora Weterynaryjnego dla PLW.

1. PLW nie realizował wymaganego zakresu kontroli weterynaryjnych, określonych postanowieniami pkt 3.2.2. załącznika do kolejnych rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem ASF¹³. W latach 2015 – 2016 przestrzegania programu bioasekuracji nie sprawdzono bowiem w sześciu gospodarstwach, w których (wg SIRZ i stanu na 19 i 24 maja 2017 r.) utrzymywano 26 świń. Jak wyjaśnił PLW kontroli tych nie przeprowadzono, gdyż nie zastano właścicieli stad, mimo kilkukrotnych wizyt (trzy z pięciu gospodarstw nieobjętych kontrolami w 2015 roku skontrolowano w 2016 roku). Z tych samych przyczyn w I półroczu 2017 r. nie przeprowadzono kontroli w 35 gospodarstwach, w których prowadzono chów świń. (dowód: akta kontroli str. 50-72, 264-271, 289-296 i 570)
2. Niezgodnie ze stanem faktycznym sporządzono protokół z kontroli weterynaryjnej przeprowadzonej 16 grudnia 2016 r. w gospodarstwie położonym w miejscowości Daniłowce, w którym utrzymywano dwie świnię. W dokumencie tym odnotowano, że gospodarstwo spełniało wymogi programu bioasekuracji i podstawowe wymogi bioasekuracji w zakresie ASF. W trakcie ponownych czynności sprawdzających, przeprowadzonych – w obecności kontrolera NIK – 25 maja 2017 r. ustalono, że:
 - w gospodarstwie nie wdrożono programu monitorowania i zwalczania gryzoni oraz nie prowadzono rejestru środków transportu do przewozu świń, które wjeżdżają na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń,
 - dwie świnię utrzymywane w 2016 roku zostały zakupione bez wymaganych dokumentów i oznakowania, a następnie poddano je ubojowi gospodarczemu bez zgłoszenia do PIW i przeprowadzenia badań mięsa.

Przeprowadzająca 16 grudnia 2016 r. kontrolę urzędowa lekarz weterynarii wyjaśniła, że spieszyła się wykonując zlecone jej 5 grudnia 2016 r. czynności kontrolne w 63 gospodarstwach, ponieważ zobowiązała się zakończyć je do końca 2016 roku (faktycznie przeprowadzono je od 6 do 20 grudnia 2016 r., tj. w ciągu 11 dni, poza godzinami pracy lekarza w prywatnym gabinecie weterynaryjnym).

PLW decyzją z 19 czerwca 2017 r. nałożył na właściciela gospodarstwa karę pieniężną w kwocie 100 zł za dokonanie uboju gospodarczego dwóch świń bez zgłoszenia do PIW i przeprowadzenia badań mięsa w kierunku występowania włośnicy, zaś 22 czerwca 2017 r. wydał decyzję nakazującą likwidację stada.

(dowód: akta kontroli str. 156-162, 173-185 i 407-427)
3. W ośmiu protokołach sporządzonych z kontroli weterynaryjnych dwóch gospodarstw (z 22 analizowanych protokołów, które sporządzono z kontroli sześciu gospodarstw poddanych ponownym kontrolom weterynaryjnym) niezgodnie ze stanem faktycznym zamieszczono informację, że prawidłowo spełniony został wymóg wyłożenia maty dezynfekcyjnej przed każdym wjazdem i wyjazdem z gospodarstwa, mimo że maty dezynfekcyjne wyłożono tylko na jednej z kilku dróg dojazdowych prowadzących do gospodarstw (we wsi Półkoty i Bosse). Lekarze przeprowadzający omawiane kontrole wyjaśnili, że w przypadkach, w których do gospodarstwa prowadziło więcej, niż jedna droga dojazdowa, rolnik deklarował, z której korzysta i na tej drodze wykładano maty dezynfekcyjne. Odbiegało to od stanowiska PLW, który po ponownych kontrolach weterynaryjnych nakazał wykladać maty dezynfekcyjne na wszystkich drogach dojazdowych i wyjazdowych z gospodarstwa.

(dowód: akta kontroli str. 114-121, 131-135, 156-167, 186-187, 190-191, 301-368 i 566-567)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że nierzetelnemu sporządzaniu protokołów z kontroli weterynaryjnych przez urzędowych lekarzy weterynarii towarzyszył brak:

¹³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. z 2015 r., poz. 316, ze zm.), rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia tego programu w 2016 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 70, ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia programu w 2017 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 625).

- udzielenia omawianym lekarzom informacji o zarejestrowanych w Inspektoracie przypadkach padnięć świń i zgłoszonych ubojach tych zwierząt na użytek własny,
- zobowiązania lekarzy, aby w trakcie kontroli weterynaryjnych zapoznawali się z księgą rejestracji świń (zagadnienie to omówiono w pkt. 2.2. niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

W ocenie NIK pozbawienie urzędowych lekarzy weterynarii powyższych informacji oraz niezobowiązanie ich do zapoznania się z księgą rejestracji świń powodowało, że dokonując sprawdzenia niektórych wymogów ogólnych i dodatkowych obowiązujących przy przeciwdziałaniu ASF, byli oni zmuszeni do kierowania się wyłącznie informacjami uzyskiwanymi od posiadaczy świń, bez możliwości ich zweryfikowania. Dotyczyło to m.in. wymogu sprawdzenia czy do Inspektoratu zgłoszono każdy przypadek uboju gospodarczego dokonywany na użytek własny i czy przemieszczanie świń z gospodarstwa odbywa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z występowaniem u dzików afrykańskiego pomoru świń¹⁴.
(dowód: akta kontroli str. 301-302 i 462-476)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż PLW nie w pełni wywiązywał się z obowiązku prowadzenia kontroli weterynaryjnych w wymaganym zakresie. Stwierdzono również, że nierzetelnie sporządzono 1/3 zbadanych dokumentów z kontroli weterynaryjnych, przeprowadzonych przez urzędowych lekarzy weterynarii w latach 2015 – 2016.

3. Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących spełniania warunków zabezpieczenia epizootycznego gospodarstw i możliwości dalszego utrzymywania świń.

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą PLW wydał 47 decyzji nakazujących zabicie bądź ubój 441 świń utrzymywanych w gospodarstwach oraz zakazujących przez okres 2 – 3 lat (do końca 2018 roku) wprowadzania i utrzymywania w tych gospodarstwach zwierząt z gatunków wrażliwych. 44 z tych decyzji wydano po otrzymaniu oświadczeń właścicieli stad, złożonych w oparciu o art. 57e ust. 5 pkt 1 lit. a uozz, a trzy bez takiego oświadczeń. I tak:

- 44 decyzjami, wydanymi na wnioski rolników nakazano ubój lub zabicie 426 świń, w tym 83 na użytek własny¹⁵,
- trzema decyzjami, wydanymi po przeprowadzonych kontrolach, w wyniku których stwierdzono, iż nie są spełniane wymogi programu bioasekuracji, nakazano ubój lub zabicie 15 świń, w tym sześciu na użytek własny.

(dowód: akta kontroli str. 73-75 i 198-255)

W okresie objętym kontrolą wydano także 46 decyzji przyznających odszkodowania z tytułu likwidacji świń w kwocie 150.303 zł, w tym 44 decyzje (na 145.704 zł) wydano po likwidacji stad świń dokonanych na wnioski rolników, dwie (na 4.599 zł) wydano po stwierdzonych naruszeniach programu bioasekuracji, co omówiono w dalszej części wystąpienia pokontrolnego, w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

(dowód: akta kontroli str. 111-113, 564 i 577-579)

Analiza dokumentacji dziesięciu wybranych spraw, dotyczących likwidacji stad i wypłaconych odszkodowań, po otrzymanych oświadczeniach producentów rolnych o niespełnianiu wymogów programu bioasekuracji wykazała, że:

- we wszystkich sprawach w sposób rzetelny (w oparciu o weryfikację na miejscu oraz zgromadzoną dokumentację) ustalano liczbę utrzymywanych świń,
- we wszystkich czterech sprawach, w których zezwolono na ubój na użytek własny 14 świń nie wyznaczano terminów tych czynności (PIW każdorazowo został jednak powiadomiony o zamiarze przeprowadzenia uboju, przeprowadzono badania przedubojowe, poubojowe oraz na obecność włośni),

¹⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 711.

¹⁵ Decyzjami wyrażono zgodę na zlikwidowanie mniejszej liczby świń, niż deklarowali producenci rolni, ponieważ w okresie pomiędzy otrzymaniem oświadczenia a przeprowadzeniem kontroli weterynaryjnej (za wiedzą PIW) dokonali sprzedaży świń lub uboju gospodarczego na potrzeby własne.

- we wszystkich sprawach zgromadzono dokumenty uzasadniające przyznanie odszkodowań oraz zwrot kosztów utylizacji zabitych zwierząt (m.in. zgromadzono wnioski o wypłatę odszkodowań, protokoły szacowania wartości przez rzeczoznawców, dokumenty przekazania trzody chlewnej do rzeźni, kserokopie faktur za usługi związane z zabiciem, transportem, załadunkiem i unieszkodliwieniem zwłok oraz za sprzedaż mięsa i produktów ubocznych). (dowód: akta kontroli str. 76-110)

3.2. PLW wszystkie omówione wyżej decyzje wydał po uzgodnieniu z Wojewodą Podlaskim wysokości kwot przeznaczonych na wypłatę odszkodowań w poszczególnych latach (nie było przypadku decyzji odmownej na skutek przekroczenia limitu kwoty zarezerwowanej na ten cel). Uzgodnienia w tym zakresie prowadzone były drogą elektroniczną. (dowód: akta kontroli str. 76-78 i 107-108)

3.3. Odsetek gospodarstw niespełniających wymogów programu bioasekuracji, które otrzymały decyzje o likwidacji stad wyniósł ostatecznie 14,2% (zlikwidowano 47 stad spośród 330 zaewidencjonowanych w SIRZ na 1 stycznia 2016 r.).

(dowód: akta kontroli str. 73-75 i 568-569)

3.4. Struktura stad świń nadzorowanych przez PLW w latach 2015 – 2016 nie uległa istotnym zmianom i przedstawiała się w sposób następujący:

- 42,6% (104) gospodarstw posiadało od 11 do 50 świń (w przypadku stad zlikwidowanych taką liczbę zwierząt posiadało 42,6% gospodarstw, tj. 20),
- 41% (100) gospodarstw posiadało od jednej do 10 świń (w przypadku stad zlikwidowanych taką liczbę zwierząt posiadało 53,2% gospodarstw, tj. 25),
- 16,4% (40) gospodarstw posiadało powyżej 50 świń (w przypadku stad zlikwidowanych taką liczbę zwierząt posiadało 4,2% gospodarstw, tj. dwa). (dowód: akta kontroli str. 565)

3.5. W okresie objętym kontrolą nie było odwołań od decyzji PLW nakazujących zabicie bądź poddanie ubojowi świń, a także zakazujących wprowadzania i utrzymywania w tych gospodarstwach zwierząt z gatunków wrażliwych. (dowód: akta kontroli str. 73-75)

3.6. Analiza pięciu losowo wybranych dokumentów sprawozdawczych z realizacji programu bioasekuracji wykazała, iż PLW terminowo przekazywał wymagane dane do WIW.

(dowód: akta kontroli str. 256-262)

3.7. W okresie objętym kontrolą PLW nie otrzymywał skarg związanych z realizacją programu bioasekuracji. W październiku 2016 r. Inspektorat otrzymał wytyczne Głównego Lekarza Weterynarii (z 5 grudnia 2016 r.), wprowadzone w związku z ASF, które omówiono w pkt. 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego. (dowód: akta kontroli str. 562-563)

3.8. PLW podejmował działania informacyjne, polegające m.in. na przekazaniu informacji o wejściu w życie programu bioasekuracji poprzez:

a) opublikowanie na stronie internetowej PIW m.in.:

- treści rozporządzenia w sprawie bioasekuracji (21 kwietnia 2015 r.),
- informacji w sprawie zasad przemieszczania świń w związku z występowaniem ASF (1 września 2016 r.),
- apelu Podlaskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii do rolników i hodowców trzody chlewnej w sprawie sposobu postępowania, w związku z wystąpieniem kolejnych ognisk afrykańskiego pomoru świń na terenie województwa podlaskiego (1 września 2016 r.),
- wykazu rzeźni dokonujących uboju świń z obszaru zagrożenia (tzw. obszar niebieski) – 22 listopada 2016 r.,
- zasad, których należy przestrzegać w celu ochrony gospodarstwa przed wirusem ASF (18 czerwca 2017 r.).

b) zorganizowanie we współpracy z urzędami gmin w Gibach i Sejnach spotkania z producentami trzody chlewnej, na temat programu bioasekuracji. W spotkaniu, które odbyło się w Gibach (8 maja 2015 r.) uczestniczyło około 60 rolników, a w Sejnach w dwóch spotkaniach – 125 osób. (dowód: akta kontroli str. 562-563)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

Opis stanu
faktycznego

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK ocenia pozytywnie wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie niespełniania warunków zabezpieczenia epizootycznego gospodarstw i braku możliwości dalszego utrzymywania świń.

4. Wydatki na realizację programu bioasekuracji

4.1. Na likwidację 47 stad świń wydatkowano 168.680 zł, w tym: 150.303 zł przeznaczono na odszkodowania; 16.520 zł na pokrycie kosztów związanych z transportem świń, ich zabiciem oraz utylizacją i 1.857 zł wykorzystano na wynagrodzenia rzeczoznawców.

(dowód: akta kontroli str. 263)

Analiza dokumentacji 10 wybranych postępowań z 44 dotyczących przyznania odszkodowań z tytułu likwidacji świń, po uprzednio złożonych oświadczeniach rolników wykazała m.in., iż odszkodowania zostały naliczone i wypłacone zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 49 ust. 2-5 uozz (po zweryfikowaniu stanu gospodarstw przez Inspekcję Weterynaryjną, oszacowaniu wartości rynkowej zwierząt, a w przypadku zwierząt poddanych ubojowi, których mięso było zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejszono o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów ubocznych).

(dowód: akta kontroli str. 76-79)

4.2. Na realizację programu bioasekuracji (w okresie objętym kontrolą) PIW wydatkował 239.707 zł, w tym na:

- wypłatę odszkodowań – 150.303 zł, (tj. 62,7% poniesionych wydatków),
- wynagrodzenia urzędowych lekarzy weterynarii, przeprowadzających kontrole weterynaryjne i rzeczoznawców – 70.351 zł (29,3%),
- pokrycie kosztów związanych z transportem świń, ich zabiciem oraz utylizacją – 16.589 zł (6,9%),
- zakup odzieży ochronnej – 2.464 zł (1%).

(dowód: akta kontroli str. 263)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena
częstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków na realizację programu bioasekuracji.

III. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁶, wnosi o:

1. Zapewnienie rzetelnych kontroli weterynaryjnych nad gospodarstwami utrzymującymi świnię oraz przeprowadzanie ich w zakresie wymaganym *Programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzeniem wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie i programem bioasekuracji.*
2. Zaktualizowanie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie danych dotyczących gospodarstw utrzymujących świnię oraz uzupełnienie danych o zakresie prowadzonej działalności, wymaganych art. 11 ust. 2 pkt 3 uozz.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 524. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

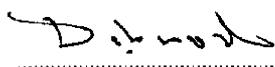
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

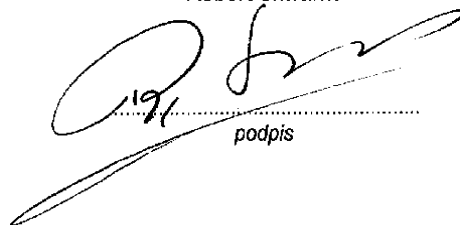
Białystok, dnia 11 lipca 2017 r.

Kontroler
Henryk Dąbrowski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

.....
podpis